

Kmetški list

Glasi „Zveze slovenskega kmetkega ljudstva“.

Kmet, delavec in obrtnik
so budo narodo vodniki!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Iskrili po tarifi. — Pla-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Nepriljubljeni
pisma se ne sprejemajo.

Vse do izjave vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Kolopisi se ne vra-
čajo. — Plaža in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici Štev. 7. — Telefon
inter. št. 505. — Račun
pri pošti. Čekovnem sa-
vodu št. št. 505.

Beograjsko pismo.

Parlament nadaljuje razpravo o državnem proračunu. Dovoljen je že velik del, ostanek pa bodo končali, ko pride minister vnanjih zadev dr. Ninčič iz Ženeve. Tudi vprašanje proračunskih dodatkov bo rešeno brez velikih potresov, tako da pojde parlament lahko pravočasno na velikonočne počitnice.

Vladna večina stoji za enkrat trdno in nepremagljivo. Kar piše opozicijsko časopisje o skorajšnjem padcu vlade ali o velikih izprehembah v vladi, to so pobožne želje opozicije, ki se še ne bodo tako kmalu uresničile. Gotovo je, da opozicija ruje na vse strani, da bi se dokopala do vladne večine. Toda na merodajnih mestih uvidevajo, da brez Hrvatov ne gre, še manj pa se da vladati proti Hrvatom in zato bo že še ostalo nekaj časa tako kakor je. A tudi če pride do kakih nepričakovanih izprememb, je gotovo, da samostojni demokrati ali pa celo eseslarji ne pridejo za sestavo nove vlade nikakor v poštev. Da je sedanja vladna večina trdna in zanesljiva, se je pokazalo zlasti pri razpravi o proračunu ministrstva za šume in rude, ko so baš radikalni trdno in odločno odbijali napade samostojnih demokratov in eseslarjev na radičevskega ministra.

Poročila, ki jih je prinesel s seboj finančni minister dr. Stojadinović iz Amerike, niso tako neugod-

na kakor je kazalo izpočetka. Z zadovoljstvom moramo zlasti mi Slovenci ugotoviti, da sta se ravno oba slovenska zastopnika v komisiji izvrstno obnesla. To sta delegat dr. Shvegel in strokovnjak R. Matjašič. Pogajanja za ureditev našega vojnega dolga Ameriki je Slovenec Shvegel odlično pripravil, za kar je kot dolgoletni diplomat v Ameriki naravnost sijajno usposobljen, kot strokovnjak v številkah pa je njegovo delo temeljito podprl R. Matjašič. Uspehe obeh Slovencev je priznal tudi minister dr. Stojadinović sam v finančnem odboru in o tem tudi poročal na Najvišjem mestu. »Slovenec« bo seveda pisal, da bi bilo še bolje, če bi bila šla v Ameriko kot naša zastopnika gospoda Škulj in Pušenjak...

Položaj naših eseslarjev je silno težaven. To se opaža že na nervoznosti dr. Korošca. Karkoli stori, da bi prišel v vlado in s tem zopet do moči, vse mu izpodleti. Esesarski poslanci so prišli v Beograd polni maščevalnosti in gospodstva-željivosti in njihov program je obsegal dalekosežne persekucije uradništva. Danes pa sede na svojih stolčkih tihi in onemogli, ker se nihče ne ozira na njihove besede in še manj se kdo zmeni za njihove grožnje. Žerjav ujame tu in tam še kakšno drobtino pri svojih osebnih prijateljih med radikali, Korošec pa je postavljen popolnoma pred vrata. Tako bo tudi ostalo. P.

„Plehmuzika“.

Komur ni dana prilika, da bi na licu mesta od blizu gledal polomijo politike g. Korošca in njegovih jargrov, ta si prav lepo in jasno sliko ustvari tudi, če le bolj pazno prečita klaverna poročila v »Slovenec«. Ali ni n. pr. prizor za bogove, če je ljubljanski esesarski dnevnik primoran trobentati, da je imel g. Korošec »zelo važno« konferenco z g. Davidovičem in g. Spahom, kako bi se obnovil zopet »opozicijski blok«, med tem ko je komaj mesec dni minulo, odkar je strmečemu svetu brez potrebe in nevprašan g. Korošec odkril tajnost, da opozicijski blok več ne obstoji.

Še bolj zanimivi so, kadar kujejo »zasluge«. Teh ni že lepo vrsto let, volilec bi pa le radi nekaj natvezli. In potem se dogajajo take stvari: »Popravljen krivica« (»Slovenec« št. 64, str. 3). Na intervencijo g. posl. Škulja je minister financ dr. Stojadinović podpisal

sklep finančnega odbora, ki spreminja zloglasni člen 4. o draginjskih dokladah duhovnim pastirjem izpod 200 Din itd. Ta finančni minister je podpisal ta sklep zato, ker je na njega pristal in ker je to njegova dolžnost, posl. Škulj pa je pri tem tako nedolžen, kakor na letošnji dolgi zimi. V finančnem odboru je vladna večina 19 poslancev in sicer 13 radikalov in 6 radičevcev in ti so storili gorenji sklep in če bi eseslarji ne potrebovali za prevarane volilce malo »plehmuzike«, bi smeli samo to istino poročati.

Posebno visoko pa so jo ti godci intonirali s sledečo vestjo: »Podpora za članice graškega Verbanda« (»Slovenec« št. 64, str. 2). Belgrad, 17. marca. Glavna kontrola je na današnji seji odobrila kredit 1 milijon dinarjev za državno podporo za štajerske posojilnice, ki so bile članice graškega Verbanda. Kredi-

ti so bili določeni že v dvanajstihah december—marec, partija 1363 d. Za rešitev tega vprašanja so se potegovali edino poslanci Hodžar, Žebot, Vesenjaki in Pušenjak. Njihova zasluga je itd.

Res pa je, da sem vstavil I. obrok 500.000 Din že v druge dvanajstine, II. obrok 500.000 Din pa v tretje dvanajstine sam ob soglasnosti finančnega ministra in celo brez vednosti pristojnega ministra in njegovih organov. Tudi gospodje, ki so v »Slovenec« podčrtani, so to izvedeli v skupščini. Gospodje, ki bi sedaj radi »zasluge«, pa so celo obakrat proti glasovali! In če bi šlo po njihovem, bi spodnještajerske posojilnice čakale na ta denar do sodnjega dne. To je resnica, vse drugo pa je laž in priporočam prevzvišenemu g. škofu dr. Jegliču, da prime našete gospode za ušesa, ker je tako lagati grd greh po naukih naše sv. vere, a tudi po resolucijah katoliškega shoda.

Poleg takšnih hudobnih pa jo ta naša »plehmuzka« užaga kakšno veselo. Čitamo n. pr. o veleučinkovitem govoru g. posl. Štrčina, ki ga

je bral o našem zdravstvu. In ker so baš tisti dan nastopili radikalni smukači svoje agitacijsko potovanje po Sloveniji, je esesarski spevokomik to priliko prepel s sledečim kupletom: »Danes je odpotoval v Slovenijo minister nar. zdravja g. dr. Slavko Miletič v družbi več uradnikov tega ministrstva. Ogle-dali si bodo vse bolniške naprave v Ljubljani, Mariboru, Topolšnici itd. Z njim sta odpotovala radikalna poslanca dr. Ninko Perić in Leonac. To je uspeh globoke zamišljenega strokovnega govora g. Štrčine.« Jaz sem poznal namene radikalnega potovanja že prej, vendar ko sem čital o sestanku s preč. gg. duhovniki v Ljubljani pri »Slo-nu«, sem se nad »strokovnimi učin-ki« tega našega kmečkega lorda iz kamniške okolice od srca nasmejal.

Zato priporočam v pazno čitanje »Slovenca« vsem onim, ki ne morejo klaverne polomije gledati od blizu, pa so na to »plehmuziko« navezani. Med vrsticami stoji vse!

Ivan Pucelj.

Moj odgovor.

Znani esesarski poslanec Francek Žebot je v »Slov. Gospodarju« lažljivo napadel mene in tov. Puc-lja, češ, da sediva že osmi mesec v vladi, da pa nimava svojim volilcem drugega pokazati, kakor da je dobil tov. Prepeluh direktorsko službo pri Steinbeisovem podjetju v Bosni, kar da mu bo neslo baje 200.000 Din na leto. G. kolinolovec Žebot ve, da se je grdo in hinavsko zlagal. Slovenska prislovica pravi, da kdor laže, tudi krade, če že ne drugega, pa čast in poštenje svojemu bližnjemu. — Nadalje Francek Žebot pravi, da se jaz do-slej sploh nisem oglasil k besedi v nar. skupščini. Na to esesarsko lažipatriotsko trditev odgovarjam, da pes, ki veliko laja, navadno ne grize. Tako tudi esesarski poslanci navadno šele v svojih lažnji-vih listih berejo svoje »govore«, ki jim jih napiše g. Sch. Brez njegovih »govorov« bi že itak glave izgubili, kakor tisti pijanec, ki je vprašal, če ima še glavo, ko je prišel ob klobuk. Jaz pa trdim, da glave imate še, pač pa ste izgubili — pamet. Tak je tudi g. Francek, kadar za-hteva velike penzione, da bi nalo-žil s tem kmetškemu in delavskemu ljudstvu še večja bremena. Zanj bi bilo najboljšo, da prevzame ravnateljstvo zahodarine v Za-grebu, o čemer je toliko govoril. To bi več neslo kot bosanske šume, a

posel bi bil neprimerno lažji. Tudi esesarski poslanec župnik Škulj se je zelo razburil, ko je govoril o železnici, ki bi vezala Slovenijo z morjem, kar sem mu deloma odo-braval. Nisem pa odobral, ko je hotel dati svoje sree neodrešenim bratom, kajti hujskati je lahko, to-da ko bi začeli pokati kanoni, naj bi šli pa zopet kmetje na krvavi sejem, on pa bi ostal doma za peč-jo. Oba, Žebot in Škulj, sta že dolgo poslance SLS in moreta pokazati na marsikatero »uspehe«, n. pr.: 1. na žalosten, a resničen dogodek na ljubljanski Zaloški cesti; 2. na 20% odtegljaj pri zamenjavi denar-ja; 3. na zamenjavo kron v dinarje po ključu 4:1. Prav veliko dobroto je napravilo 21 esesarskih po-slancev slov. kmetom, ko so povi-šali davek od 1 na 6, ali pravzaprav od 1 na 12. To so darovi teh »veli-kih govornikov«. Tudi »avtonomi-jo« so obljubovali Slovincem s po-močjo g. Davidoviča, ki sedaj noče nič vedeti o tem in so sedaj esel-sarji podobni tistim svetopisem-skim devicam, ki so šle svetit brez — olja. Obljubljali pa bodo ti ljudje ljudstvu tako dolgo, dokler naš na-rod ne bo pri teh obljubah umrl same lakote. Takšnih »dobrot« mi-dva s tov. Pucjem nočeva nositi v Sloveniji, a tudi v »Radičevi torbi« jih ni. Proračun je res velik, a tudi potrebe so velike. Naša SLS pa ho-

če imeti še večji proračun in zahteva skoro za vsako ministrstvo še večje izdatke. Vsa »politika« SLS poslancev je samo strankarska in naperjena proti koaliciji današnjih dveh največjih strank. To je za 20 esesarskih poslancev kislo jabolko, ki ga morajo razkačeni gristi, ker so za dolgo dobo let izgubili upanje priti še kdaj do njim tako priljubljenih ministrskih sedežev. Obljubljali in kričali bodo tako dolgo, da jih bodo volilci končno menda vendarle pognali iz parlamenta. Gg. Žebot in Škulj naj bosta prepričana, da jima pri brezplodnem kričanju ne bom hodil v zelenik. Pаметen in resen človek malo govori in le takrat, ko je čas za to.

Samo bedaki klepečejo kot krave odzad, kadar se najedo frišne detelje.

Bravcem našega »Kmetkega lista« pa sporočam, da naj ne verujejo slovenskim časopisom, ki poročajo čisto narobe. V našem poslanskem klubu vlada disciplina in soglasnost in gre naše delo v silno težavnih in zapletenih razmerah za tem, da se razmere v naši državi vsaj nekoliko izboljšajo. Vi pa bodite pripravljeni, da bomo nove boje, ko pridejo, izbojevali zmagovito v korist slov. kmetko-delavskega ljudstva.

Beograd, 17. marca 1926.

Andrej Kelemina, poslanec.

Dr. Krek Jugosloven

Čudno je, kako je mogla častita Leonova družba, ko je proslavljala dr. Kreka, dati pomazati svoje glasilo za napade na dr. Šušteršiča. Franc pl. Šuklje in Ivan Dolenc sta namreč s pomočjo neresnic nametala nekaj težkih kamenov na Šušteršičev grob. Šuklje trdi, da si je Šušteršič na nepošten način za gotove obljube od ministra Stürkgha kupil kranjsko deželno glavarstvo, Dolenc pa pravi, da je bil Šušteršič turkofil.

Navedel sem že v zadnjem članku dokaze, da je Šukljeva trditev brez podlage, ker je v nasprotju z zgodovinskimi dejstvi. Danes naj dodam še en dokaz. Dne 6. oktobra 1913 je bil v Ljubljani velik shod zaupnikov SLS. Na tem shodu je podal dr. Šušteršič nastopno izjavo, katero sem si bil takčas zapisal: »Meseca januarja bo 24 let, odkar stojim v prvih vrstah SLS. Moje delovanje se je vršilo pri belem dnevu. Zgodovina uči, da tudi 50-letno delovanje večkrat nič ne šteje, če se začno sumničenja. Imam za sodnika svojo vest, imam pred očmi Boga, ki me bo edini sodil. Stranka me je poklicala na to mesto. Za njo sem delal najboljša leta svojega življenja. Našli so se pa ljudje, ki razširjajo o načelniku SLS laži. Pravijo, da sem prevzel deželno glavarstvo pod pogojem, da bom popustljiv proti vladi. Takih koruptnih elementov ne pogledam. (Ogorčenje.) Če se naš človek tako poniža, da take laži nosi v liberalne liste, je podoben kmetu, ki je dal kravi zelene očale. Davno bi bil že jaz lahko kak penzioniran minister, ako bi bil hotel barantati s takimi rečmi. Smatral sem pa v tem slučaju kot svojo dolžnost, da sprejemem to mesto, ko je odstopil Šuklje. Še nikoli ni bil noben minister zaradi take stvari, kakor se mi podtika, hodil okoli mene. Nekateri pristaši SLS brž odpro uho sumničenju »Slov. Naroda«. Nekdo od naše stranke je moral verjeti temu, kar je »Slov. Narod« pisal. Tu nastopim kot priča za dobro stvar. Zadnjo kapljo krvi dam za stranko, tega pa ne morem trpeti, da bi se vzdrževalo tako nesramno sumničenje. Bog bo govoril, kadar bo sodil obrekovalce. Povem pa slovesno in kličem Boga za pričo, da s Stürkghom nisem govoril niti besedice. Kirasir v kijklji je pisal pismo v

»Narodu«. Stürkgh mi je hato rekel: »Jaz sem Vam na razpolago«. Dr. Korošcu pa je rekel Stürkgh: »Pod svojo osebno častjo izjavljam, da sem jaz ponudil deželno glavarstvo dr. Šušteršiču brez vsakega pogoja.« Zakaj pa eksistirajo ljudje, ki nosijo krinko SLS, pa raznašajo ono sumničenje. To ni kritika. To dela le bolesten človek ali pa lopov. — Navzoči so bili na tem zborovanju: Dr. Krek, dr. Lampe, oba Kalana in drugi veljavni možje. J. Kalan se je dr. Šušteršiču v imenu vseh zahvalil za njegov govor in njegova pojasnila.

Čez 12 let je pa prišel Šuklje, ko je Šušteršiča že sodil Bog, na kate-rega se je skliceval, s starimi sumničenji. Ni častno za Leonovo družbo, da je to objavila, težko se bode otresla vse odgovornosti.

V »Času« je pa nastopil še drugi gospod, namreč Ivan Dolenc, ki že več let nabira rože za dr. Kreka, in je označil dr. Šušteršiča kot turkofila. Zatrjuje, da je po zaslugi dr. Kreka in dr. Žitnika za časa prve balkanske vojne zmagalo časopisje SLS nad Šušteršičevim turkofilskim stališčem. Kakšen turkofil je bil dr. Šušteršič nam pojasnijo nastopna dejstva. Dr. Žitnik je res l. 1912. pisal v »Slovenca« ognjevitte članke za Srbe. Ti članki so vzbudili pozornost na vseh straneh, seveda tudi pri vladi. Če je imel dr. Krek pri člankih kaj deleža, ne vemo. Dolenc pripisuje Kreku za te članke zasluge v prvi vrsti. A dokazuje imamo, da je dr. Krek prej in pozneje mislil o Srbiji precej drugače. V kranjskem deželnem zboru je namreč rekel: »Nedosegljiv ideal je velika Srbija. Konstatiram hladno in kratko, da bi ta ideal bil tudi za splošnost, ne samo za Avstrijo, poguben.« Kakšen srbofil je bil dr. Krek še l. 1913, ko je na starem strelišču na dobro obiskanem zborovanju SLS dolgo čas govoril proti Srbom, je mnogim znano. Stavil je predlog, da naj se SLS izreče v bolgarsko-srbskem sporu za Bolgare, kar je bilo od 80 navzočih mož soglasno sprejeto. Eden najbolj protisrbskih mož je bil ta čas dr. Korošec. Pisal je dr. Šušteršiču pismo, v katerem je zapretil, da pridejo posledice v štajerskem krilu SLS, ako »Slovenec« ne preneha s svojo srbofilsko pisavo. Dr. Šušteršič je tedaj s svojim podpisom objavil članek v »Slo-

vencu«, kjer je protestiral proti velsrbski struji. Zato ga je pa zdaj Dolenc napravil za turkofila. Avstrijakant je pač bil dr. Šušteršič, turkofil pa nikdar.

No, avstrijakantstva je bilo nek-daj veliko, ne-le v SLS, marveč tudi v sedanji demokratski, jugoslovenski stranki. Ko je l. 1912. prvak dr. Ivan Tavčar po neprostovoljnem odhodu Ivana Hribarja zasedel stol ljubljanskega župana, je delal poklone dobremu vladarju ravno tako, kakor pozneje avstrijskim generalom, ko je za časa vojne nosil srebrne rogove po kraških brdih. V kranjskem deželnem zboru je narodno-napredna stranka izjavila slovesno: »Stranka smatra zrelega za blaznico vsakega Slovenca, ki išče bodočnost našega naroda kjerkoli drugje, kakor v pravični Avstriji.« V narodni Postojni je zaključil, kakor je tačas poročal »Slovenski Narod«, krasno uspeši shod g. Arko in se zahvalil obema glavnima govornikoma, namreč Lavrenčiču in dr. Karlu Trillerju, katerima so zborovalci prirejali ovacije.

Kaj sta li povedala ta dva slavna, vrnika pred 12. leti narodno-prednemu občinstvu? Povedala tole (točno po »Slov. Narodu«) Klerikalna stranka na Kranjsko hoče biti edina patriotska in škanska stranka. Jaz (dr. Triller) pa pravim: Slovenski narod je svoji celoti in ne glede na razstranke patriotski in dinastijski slovenski narod je v svoji celoti ne glede na stranke krščanska kulturnega prepričanja in nezasana laž je, da narodno-napredna stranka ubija dinastični in krščanski čut. Slovenski narod je po sv. legi navezan na Avstrijo. Prepri-ni smo, da smo najboljši patrioti, pravimo, da je obstoj Avstrije še tedaj zagotovljen, ko bo delila s jim narodom, kar jim po pravgre. Zato smo trijalisti in Jugoslo-ni. Moramo gledati na to, da bo-bila v deželnem odboru klerikal-stranka dva, napredna stranka d-in nemška stranka enega odbora-ka. Dolgotrajno viharo ploskan-in klicanje je sledilo Trillerjevi-besedam. (Dalje pril)

Shodi in razne prireditve

V Zibiki bo shod ZSKL v nedeljo 28. t. m. ob 8. uri predpoldne v gostilni pri Stipčiči. — Poroča tov. Debelak.

V Pristovi se vrši shod ZSKL v nedeljo, dne 28. t. m. ob 2. uri popoldne v gostilni pri Vehovarju. — Poroča tov. Debelak.

V Ribnem pri Bledu bo shod v nedeljo dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne pri tov. županu Kumerdu. — Poroča tov. Mravlje.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Na praznik sv. Jožefa se je vršil shod pristašev ZSKL po prvi maši. Navzoči so bili tudi nekateri pristaši SLS. Zborovanje je otvoril predsednik kraj. org. ZSKL tov. J. Horvat, ki je poudaril potrebo, da se osnujejo politične krajevne organizacije podeželskega ljudstva tudi po vseh sosednih vaseh. Tov. Prepeluh je podal poročilo o sedanjem političnem in gospodarskem položaju v državi, orisal je tudi zunanje dogodke, ki so privedli do poloma zadnjega zasedanja Društva narodov v Ženevi ter je končno ugotovil politično stanje, v katerem se nahajamo Slovenci v tej državi vsled napak, ki so jih zagrešili politični voditelji v zadnjih 7 letih. Iz tega je potegnil zaključek, da se morajo slov. kmetje in delavci organizirati, da se bo čul glasno tudi klic našega podeželja za popravo krivic in za izboljšanje današnjega nezdravega gospodarskega stanja. Treba pa je vedeti, da moramo iskati dobrih zaveznikov, a predvsem zavezništvo hrvatskega kmeta. Ne smemo zagrešiti napak, kakor jih je zagrešila SLS, ki je danes v tej državi brez vsakega vpliva in ugleda ter prijateljev. — Poročilo je bilo z odobravanjem vzeto na znanje. Po zborovanju so se razgovorili zaupniki o nadaljnjem delu med našim ljudstvom.

Dobova. V nedeljo 21. marca se je vršil tu zelo dobro obiskan shod pri tov. Kovačiču. Shod je vodil tov. Iv. Glogovšek, ki je poudaril

vzroke, zakaj se zahteva od slov. kmetkega ljudstva, da se zdru-v eno samo močno falango. Za njn je poročal tov. posl. Kelemina delu narodne skupščine. Govor je o stvareh, ki jih ljudstvo vsadnevno občuti kot breme in kater bo treba popraviti. To gre počas-ker so razmere v Srbiji čestokr-povsem drugačne kot pri nas, I-zato srbska večina parlamenta n-večkrat potreb našega kmečk-delavskega naroda sploh ne ra-ume. V sedanjih razmerah je za-sedanja politika Hrvatov, edin-prava vse dotlej, dokler ne t-združeno vse kmečko ljudstvo-eni sami socijalno - gospodars-stanki. Omenil je tudi predstojej-regulacijo Save od Krškega d-Podsusjeda, za kar je naša strank-zastavila vse moči in dosegla v-namen 30 milijonov kredita. -Kot tretji govornik je nastopil to-A. Prepeluh, ki je poudaril potreb-boljše in ožje politične organizacij-podeželskega ljudstva. Ako se st-pi v mestu kakšnemu uradnik-učitelju ali bankirju samo na kur-oko, že kriči vse časopisje od M-ribora do Beograda. Za želje i-potrebe stotisočev kmetov in d-lavcev pa nihče ne vé, nihče se z-to ne zanima. In vendar bi naš-kmetko ljudstvo lahko imelo prv-in zadnjo besedo v državi, ako t-svoje volilne kroglice prav por-bilo in zmetalo vse v eno sam-skrinico skupne slovensko-hrvat-ske kmetko-delavske stranke. Ge-vornik je nato orisal vse zgodovis-ke politične dogodke te države od-l. 1918 dalje do danes. Pokazal je-na številne politične polomije in-napake SLS pod vodstvom dr. Ko-rešca, katera stranka je sokriv-današnjega slabega gospodarskega-položaja podeželskega ljudstva-Ljudstvo je ta govor spremljalo-največjim zanimanjem in pozor-nostjo. Navzoči so bili tudi pristaš-drugih strank, zlasti SLS, ki se-mirno poslušali vse govore in jih

koncu odobraval z živahnim
oskanjem.

Konec. V nedeljo 21. t. m. po
se je vršil tu shod ZSKL ob
liki udeležbi. Predsedoval je tov.
Lipovšek, ki je navzoče pozdravil
povedal, da nismo prišli ljudi
iskati se hvaliti, ampak zato,

ljudstvu podamo verno sliko
mešnega stanja v državi. Za njim
spregovoril tov. posl. Kelemina,
je v mirnem in spravljenem tonu
lagal politična, zlasti pa gospo-
rska vprašanja našega kmečko-
lavskega ljudstva. — Kot zadnji
vornik je nastopil tov. A. Prepe-
ki je v svojem govoru tako
prevaril razne ugovore demokra-
in esesarijev, da so morali
niti in je ves shod bil eno-
šen v odobravanju. Pokazal je z
vržnimi podatki na krivce, ki
zakrivili današnji žalostni poli-
ni položaj, v katerem se naha-
mo Slovenci. Petdeset let nismo
li Slovenci politično tako brez-
membni, brez ugleda in spošto-
vanja kakor smo danes. To so za-
rivile naše gosposke stranke, ki
vodile sedem let samo strankar-
ko politiko, ne pa ljudsko in na-
dno. In ne bo boljše, dokler naše
kmetko-delavsko ljudstvo teh
strank ne zapusti ter se strne v

mo mogočno organizacijo, ki bo
mo ob rami s hrvatskimi, bosan-
skimi, dalmatinskimi in vojvodin-
skimi kmeti in delavci v trdem bo-
ju izbojevala ciljev, za katerimi
vemo in kateri so v skladu s ča-
m, v katerem živimo. Govornik
povabil vse, ki se še niso pridru-
ili našemu pokretu, da to store,
mo ta naša pot združenja more
vesti narod do srečnejše in bolj-
bodočnosti. Današnja strankar-
ka razcepljenost koristi gospodi,
capitalistom in sebičnejšem, ško-
je pa celotnemu ljudstvu, kate-
ga socijalno-gospodarski proble-
ni so danes zapostavljeni. Zato
moramo zopet in zopet ponoviti
lic: »Vkup, uboga gmajna!« Go-
podarski interesi in potrebe po-
deželskega ljudstva se morajo re-
šiti; rešile pa se bodo, ako ljud-
stvo samo vzame v roke vaje svo-
je usode. Samo to more tudi to dr-
zavo konsolidirati in jo postaviti na
socijalno pravični temelj. — Ko so
nekateri navzoči še interpelirali
tov. poslanca o vsakdanjih težavah,
zlasti zaradi šikan in neupraviče-
nih terjatev upravitelja posestva
grofa Attemsja napram agrarnim
interesentom, se je izvrstno uspeli
shod zaključil.

Velenje. V nedeljo 21. marca
1926 ob 9. uri zjutraj se je vršil ja-
ven shod ZSKL. Shod je vodil tov.
F. Baufič. V lepih besedah je po-
jasnil pomen shoda in dal nato be-
sedo tov. Švikaršiču, ki je razložil
političen položaj. Pojasnil je tudi
socialistom intrige policajdemo-
kratov, ki so krivi obupnega sta-
nja rudarjev. Na vodilnih mestih
rudokopov sedijo zagrizeni demo-
krati in esesariji! Govorniku so
delavci izročili pismo o grozni ko-
municiji v rudokopu! Obenem so tu-
di izročili resolucijo, ki se pošlje g.
ministru za šume in rude. Ljudstvo
poročilo govornika zelo odobra-
vala. Bil je popoln uspeh in na-
hod čaka mirno na bodočevolitve.

Konečno so se slišali klici: Živijo
Radič, ta je naš rešitelj!

V Beričevem se je vršil občni
zbor kraj. organizacije 21. t. m. ob
obilni udeležbi naših pristašev. Po
poročilu tov. Mravljeta je bil izvo-
ljen ves stari odbor s tov. Iv. Gra-
dom na čelu.

Podova pri Račiem. V nedeljo
21. t. m. se je vršil pri nas shod
ZSKL pod predsedstvom tov. Pau-
mana. Izbrpno je poročal tov. Ben-
de o političnem in gospodarskem
položaju. Za njim je govoril tov.
Iv. Klemen o naši organizaciji in
tisku. Nato je bil izvoljen odbor
kraj. organizacije s tov. Pauma-
nom kot predsednikom.

V Dev. M. v Polju je bil na obč-
nem zboru kraj. organizacije ZSKL
izvoljen sledeči odbor: Fr. Hlebš,
Sp. Zadobrova, predsednik; Franc
Grad, Zg. Kašelj, tajnik; Albin
Plevnik, Sp. Kašelj, blagajnik; Iv.
Jerman, Sneberje, Viktor Povač-
nik, Podgrad, Franc Rojšek, Slape,
Dovč Ivan, Zalag.

Šmarje pri Jelšah. Občnega zbo-
ra okrajne organizacije ZSKL dne
14. t. m. so se udeležili tovariši iz
skoraj vseh občin našega okraja.
Zborovanje je vodil tov. Nunčič iz
Sladkegore, poročilo sta podala tov.
inž. Debelak in Stoklas, ki je bilo
z navdušenjem odobreno in to po
štiriurnem razgovoru, katerega so
se udeležili vsi navzoči. V okrajni
odbor so bili soglasno izvoljeni: Za
predsednika tov. Taborne Janez iz
Stranjega; za podpredsednika tov.
Nunčič Franc, Sladka gora; tajni-
kom tov. Otorepec, Sv. Peter; bla-
gajnikom tov. Drobne Mihael, Dvor;
za odbornike pa: tov. Rok Smole,
Vrh; Stiplovšek Franc, Konjuško;
Pogelšek Franc, Belo; Strašek
Franc, Bobovo; Turnšek Janez,
Kačji dol; Polšak Jakob, Mora vas;
Strašek Alojz, Bobovo; Kranjc Vin-
ko, Predelj; Povalej Franc, Sv. Šte-
fan; Pevec Gregor, Reginska gora
in Slajšek Anton, Pristova.

Vitanje. Dne 14. marca se je vr-
šil v gostilni »Teppe« prijateljski
sestane, kjer se je obenem ustano-
vila krajevna organizacija. Imena
se ne izdajo radi nesramnih in ne-
dostojnih napadov od SLS in SDS.
Obenem se je tudi sklenilo, da se na
prošnjo pristašev ZSKL vrši dne
25. marca 1926 ob 9. uri javen shod
v gostilni »Teppe«? Somišljeniki,
pridno agitirajte in pripeljite svoje
prijatelje!

Sv. Barbara v Slov. goricah. V
nedeljo 21. t. m. smo imeli shod
ZSKL. Poročal je tov. Lipovšek o
političnem in gospodarskem polo-
žaju. O esesarski politiki je te-
meljito dokazal, da je SLS pogubo-
nosna slovenskemu kmetu in de-
lavcu. Tajnik Škrabar nam je po-
dal poročilo o organizaciji ter pri-
pravil tla za ustanovitev Društva
kmetiskih fantov in deklet. Vsi zbo-
rovalci smo enoglasno odobrili po-
ročilo obeh govornikov, nakar je
predsednik zaključil lepo uspeli
shod.

Gornji Duplek. V nedeljo 21. t.
m. smo imeli lepo uspeli shod
ZSKL. O političnem in gospodar-
skem položaju je poročal tov. Li-
povšek ter je povdarial, da morajo
proti srbski radikalni stranki Slo-
venci in Hrvati skupno nastopiti kot

prečanska fronta pri prihodnjih vo-
litvah, če hočemo, da se bodo nam
davčna bremena zmanjšala. Tov.
Škrabar nam je dal sliko organi-
zacije in nas poučil, kako od hiše
do hiše širiti organizacijo. Vsi zbo-
rovalci smo enoglasno odobrili de-
lo Radiča in Pucelja, nakar je pred-
sednik tov. Fras zaključil lepo
uspeli shod.

Sv. Peter pri Mariboru. 19 t. m.
se je vršil pri nas pri udeležbi 60
kmetov in viničarjev javen shod v
gostilni tov. Sande pod predsed-
stvom tov. Lorberja. Obširno go-
spodarsko poročilo o cestni zvezi
Sv. Peter—Sv. Lenard in Sv. Pe-
ter—Gornji Duplek nam je podal
tov. Lipovšek. Povedal nam je, da
so dosedanje gosposke vlade daja-
le milijunske podpore za mestna
gledališča, da so izdajale milijone
za avtomobile in bencin za oficirje
in višje uradnike. Nadalje nam je
povedal, kako se mestna gospoda
zabava cele noči na plesnih vese-
licah, ko pa pride na trg kupovat
od uborega kmetkega ljudstva, ki
mu prinese 2—3 ure daleč živež,
pa ga preklinja in ga hoče nazna-

nit tržni oblasti. Tov. Lipovšek
nas je prepričal, da so Slovenska
ljudska, Demokratska in Radikal-
na stranka za gospodo in, da je
ZSKL pod vodstvom Št. Radiča
prava zastopnica kmetko-delav-
skega naroda. Konečno nam je pre-
čital v zadevi cest spomenico, ki
jo je podpisalo šest občin. Interve-
niral bo pri gradbeni direkciji v
Ljubljani, da izvrši letos nove na-
črte po srbskem gradbenem zakonu,
za kar upa, da ga bo podpiral
posl. Pucelj. Za tov. Lipovškom je
govoril tov. dr. Rosina o političnem
položaju v naši državi ter je po-
vdarial, da je inteligenca dolžna
služiti narodu, ne pa narod njej.
Povedal je, da v kmetški državi,
kakor je naša, ki ima 80% kmet-
skega prebivalstva, mora vladati
kmet in se zavedati svoje moči.
Shod je zelo lepo uspel.

Društvo kmetiskih fantov in de-
klet Dol-Beričev vprizori na cvet-
no nedeljo dne 28. marca ob pol
4. uri pop. igro »Mlinar in njegova
hči«, žaloigra v petih dejanjih. Vse
prijatelje društva vabimo k čim
številnejši udeležbi.

Dopisi.

Štajersko.

Kamnica pri Mariboru. (Odgovor
na laži v »Slov. Gosp.«) V pretek-
tem mesecu sta sklicala pri nas
zaupni sestane tovariša Lipovšek
in dr. Rosina ter sta nam poročala
o žalostnih gospodarskih in politič-
nih razmerah v naši državi. Razlo-
žila sta nam Radičev načrt za ure-
ditev naše države. Obsojala sta
one, ki izrabljajo vero v politične
namene, da si obdrže oblast nad
kmetko-delavskim ljudstvom.
Nadalje sta obsodila bankirsko-
frakarsko gospodo, ki si potem ka-
pitala prisvaja oblast nad naro-
dom. Vsi poslušalci smo z odobra-
vanjem poročila govornikov vzeli
na znanje. — Poslanec g. Žebot je
podal izjavo v »Slov. Gosp.«, da
sem se jaz, moj brat in več mojih
tovarišev njemu izjavili, da nečemo
imeti z radičevci nobenega oprav-
ka: Izjavljam, da sploh z Žebotom
nisem govoril in da je Žebotova iz-
java najgrša neresnica. Nadalje
sem bil izvoljen za tajnika ZSKL
ali Radičeve stranke v kraj. odboru
Bresternica ter odobravam politič-
no poročilo davkoplačevalca tov.
Lipovška in sem se prepričal, da
se bo tov. Lipovšek boril proti
davkom, ki je sam lansko leto pla-
čeval okroglih 70.000 kron davkov.
Izjavljam, da poznam vse politične
stranke v Sloveniji ter sem spoznal,
v veliki meri po zaslugi g. Žebota,
da je SLS ena izmed najbolj škod-
ljivih političnih strank v Sloveniji.
— Kamnica - Bresternica, dne 19.
marca 1926. — H. Ravnjak, kmet.

Vitanje. Strašansko se jezijo pri-
staši SLS na tov. Švikaršiča. Ali
še veliko bolj ie trn v peti policaj-
demokratom. Na vsak način bi radi
videli, da bi izginil iz Vitanja, ker
se nasprotniki bojijo, da bi ne po-
basal vse glasove pri prihodnjih vo-
litvah. Policajdemokratije delaio po-
tom tajnih ovadb, da bi odšel tov.

Švikaršič iz Vitanja. Se pa jako mo-
tijo! Policajdemokratsko družbo,
ki se lahko na prste našteje, sestav-
ljajo največji bivši avstrijakanti, ki
so pri stranki samo radi osebnih
koristi. Poznamo gostilničarja, ki je
imel pod staro Avstrijo nemški na-
pis, po preobratu si je nabavil
tablo, ki je imela na eni strani nem-
ški in na drugi strani slovenski na-
pis. Leta 1919, ko so prodirali
Nemci že proti Slovenjgradu, je te-
mu demokratu precej vroče postalo
in si je tablo takoj pustil zasukati,
da je bila nemška. Ko je bila ta
stvar rešena in so se Nemci zopet
pomikali proti Pliberku nazaj, je
tablo zopet obrnil na slovenski na-
pis. Kdor zna, pa zna! Ta človek
hoče zdaj v Vitanju glavno vlogo
igrati in je demokrat. Take ljudi
ima policaj - demokratska stranka.
Lahko je demokratska stranka po-
nosna na take breznačajneže! —
Sosed iz Spodnjega Doliča.

Vuzenica. Tudi pri nas se priž-
nica izkorišča za politiko. To smo
videli pri misijonskih pridigah. Po
nepotrebnem vlačite politiko v sve-
te kraje! Ali ni Kristus učil: Lju-
bite se med seboj? Vi pa s politiko
ob enem sejete med nas sovraštvo!
Mi pohorski kmetje bomo ljubili
Boga tudi vnaprej in skrbeli za iz-
veličanje svojih duš. Toda glede
politike si v cerkvi ne damo nič ko-
mandirati! Svoje rešitev vidimo v
združenju slovenskih kmetov s hr-
vatskimi kmeti ter bomo delali na
to, da se nazadnje vse kmetko
ljudstvo Jugoslavije združi v kmet-
ski stranki. Le na tem potu si bo-
mo izboljšali svoje stanje. To je na-
še globoko prepričanje, zato nas
od kmetске politike nihče ne more
odvrniti! Kdor nas hoče zaslužiti
nazaj v stare čase, ko so stali še
gradovi in nas je tepel grajščakov
bič, je na napačnem potu. Ne bo
uspel! Cerkev naj služi Bogu, ne
pa posvetni politiki. Takšni bodite,
pa vas bomo visoko spoštovali!

Cirkovce na Dravskem Polju. Pri nas se je vršil pretekli teden sv. misijon v najlepšem redu in vremenu. Toda nekaj nepričakovane se je vendar zgodilo. Bolnik Karl Kampel, žel. delavec v Starošincih, si je zaželel sv. misijon dočakati, kar mu je vsemogočni dopustil. Želel je biti spovedan od g. misijonarja. Toda voznik je moral tako dolgo čakati, da je naš Karl izdihnil, predno je bil g. misijonar pri njem. Zgodilo se je še nekaj. G. misijonar je šel nekega dne dva zdrava grešnika obiskat, naj spovedi ne izpustita. Prvi mu obljubi, a drugi se skrije. Čudno! Za bolnika na smrtni postelji ni časa, zdrave pa iščejo po domovih. Bog pomagaj! — Kmet iz Starošine pri Cerkovcu.

Šmarje pri Jelšah. Slov. Gospodar je prinesel ta-le dopis iz Šmarje: »Kako zgleda zborovanje Pucelj-Radičevih samostojnežev? V nedeljo dne 14. t. m. je sklicala Pucelj-Radičeva samostojna stranka shod v Šmarje pri Jelšah. Kot govornika sta nastopila pred 15 poslušalci nek. Debelak in Stoklas. Šmarčani nočejo več poslušati izdajice Slovencev.« Ako bi nasprotni dopisnik stvarno kritiziral naše zborovanje ter priobčil čisto resnico, bi mu gotovo nihče ne oporekal. Ker si je pa predrznil v svojih petih vrsticah priobčiti nič manj kot pet do šest debelih laži, zasluži njegov kosmatni značaj — vesti poštene tako nima — da se ga odločno zavrne. 1. Ni sklicala P. R. sam. stranka shod v Šmarju pri Jelšah. Res pa je bilo v »Kmet. listu« napovedano zborovanje zaupnikov SRS in SKS ter ustanovitev okr. organizacije. 2. Lokal pri tov. Bevarju je bil nabito poln. Na listi pa, ki je krožila, se jih je podpisalo lastno-ročno 52 mož, veliko se jih ni podpisalo, toda so prišli. 3. So Šmarčani zelo radi poslušali izvajanja vseh naših govornikov 3 ure in bi jih še tri, ako bi se govornikom ne mudilo k vlakcu. Navzoči so izvolili predsednikom zborovanja korenino tov. Nunčiča iz Nove vasi, kateri je po lepem uvodnem govoru podal besedo tov. Debelaku. Po njegovem živahno odobranem govoru se je na predlog tov. E. Stoklasa izvolil iz sredine zborovalcev odbor okr. org. ZSKL za sodni okraj Šmarje. Soglasno so bili izvoljeni sledeči tovariši: Taborne, predsednik; Nunčič, Nova vas, podpredsednik; Otorepec, Sv. Peter, tajnik; Drobne iz Dvora, blagajnik; odborniki: Smole, Vrh, Stiplošek, Konjsko, Pogolšek in Strašek Fr., Bobovo, Turnšek, Kačji dol, Polšak, župan in Strašek M., Bobovo, Povalej, Sv. Stefan, Krajnc, Predel, Pévec, Zibika in Hajnšek Anton. Po končani izvolitvi je povzel besedo tov. E. Stoklas. Med govorom tov. E. Stoklasa so poslali esesarski vodje nekaj svojih najboljših pristašev, da razbijejo naše zborovanje. Tov. Stoklas jih je zaporedoma, kakor so prihajali, tudi zaporedoma vse temeljito posekal s stvarnimi izvajanja. Tov. Nunčič je nato sijajno uspelo zborovanje zaključil ob zmagošnjem razpoloženju naših somišljenikov.

Cirkovce na Dravskem polju. Kaj g. Pivko, ali ste na Cirkovce po-

bili? Saj ste rekli v gostilni Golijat, da boste še k nam prišli. Veste gospod, mi bi ga radi še pili na račun SDS, kakor smo ga pred volitvami. Sicer je g. Dolničar umrl, toda pili bi ga tudi od Vas. Seveda kroglic Vam nismo dali niti prej, niti Vam jih ne zaupamo v bodočnost. Ampak hlačke so Vam zjale, ko Vas je prijel naš Medved, kaj?

Rogaška Slatina. Ker je bilo mesto obč. tajnika v Rog. Slatini razpisano, so se oglasili štirje domačini, ki bi bili radi spejeli to službo. Ker pa ni bil od teh nobeden demokrat, je obč. odbor mesto raje odstopil tujcu demokratu. Gg. obč. odborniki mislite, da morate igrati isto vlogo, kakor so jo poprej igrali nemčurji v Rog. Slatini: Da ima tujec večjo veljavo, kakor pa domačin. Ali bi ne bilo prav, da bi v Rog. Slatini imeli domačini službe? Mislimo, da bo prišel v kratkem čas, ki se bode v Rog. Slatini tudi to doseglo, da bodo zasedli mesta domačini. Dobro bi bilo, da bi naš prosvetni minister malo pogledal v naše zdravilišče in napravil boljši red. — Toliko na znanje, drugič več.

Slov. Gorice. (Dalje.) Od klobučara sen dva deda skoro dojša te pa sen malo odzadi osta, ka sen čuja, ka sta si gučala. Tak zaj je te farov fertig, pravi eden. Nakak okoli 80 tažent dinarov je pre vse vkup koštalo. To do pre zdaj na štibro navrgli. Jaz pa sen si na tihen misla, to je bržčasen falat avtonomije. Te pa je ti drugi prava: Zaj pa do pre cirkev povali. Ti pokojni fajmešter so še dosti penez vkup spravili, pa Klobasa so testamentali te pa še do penezi ostali. Ja tisto pa te nej v Rožički vrh dajo, pravi prvi. Tan so fajmešter globle pivnico kopali, pa so zid ne pesa djali pa je vnoči kuča vkup pala, ka bi skoro vajncaro pa vajncaro bujlo. Meni pa je smeh vujšo, ka bi skoro poča, le pa se je eden okoli obrna, pa me tak hudo pogledna, ka bi se skoro znavi straša. Hitro sen jo potegna gor prita Korošaki. Tan sen si kupa eno zemlo, da sen ba že lačen, pa zavara sen, ka majo Kmečki list na odaji. To me je zveselilo, so pač stari gospod, prava stara, poštena kmečka korenina. Te pa sen nomena iti v slamo. Zavara pa sen, če se je glih mrak dela, da spoden žgejo pa kartajo. Eden je očali meja bržčas kobi bole gvina. Te pa sen se vseglah premisla, pa gren dole priti Pesgari. Tomaž je pre dober človek, neverje ravno dosti, pa ga denak radi moji farofi. Jaz pa gren mujmo pa mujmo Repenšekovice, kak je zdaj posojilnica kúpila prta Krabonoši. Pa hitro sen se spota, da de dobro da gren prta oštarjaši Thaloni, ka bi vzeja sebo nekaj jegovih kalendarjašev, kabi je na Prekmurji oda, pa blo je že zaprto, ružiti pa sen ne vujpa. Pri Ivojnšiči sen si namena štale nove pogledniti, tan je ekstra hiša za hlapca. Lahko še bi kda tan službo doba. Pa bla je že tema pa sen jo mahna prta Krabonoši. To je ena republika sama za se, samo nevtégm zdoj o totoj gučati, mo van to drgoč poveda. Pokopa sen se pri Vopotovih v slamo. ka bi zaspa. Pa zeblo me je, pa viši so me jele, ka sen se moga s ple-

vami po lampi ribati. Drugo jutro sen zacajta stana, ka me nebi niše vida, pa hojd nad Okoslovce Kapeli. V Okoslovcih sen zavara novo kapelo. To pač morejo bogati ljudje biti, ka so tak lepo reč napravili, sen si misla. Grem dala črez novi most kak je blizi oštarija. Tan pa je virt na prag viin priša. pa je skriča. No to pač. Toti je bržčas godovno meja, si mislin. Te pa prta Kapeli. Pri Kverdari sen namena en špricar spiti pa sen ne penez meja. Gren dale mujmo deželskega. Tan je vse prevrženo, prekopano, što de ga to plača? Pri Horvati pa je ravno vüni na štegar sta z onimi cajtingami pa enemi pravi: Ali presneti Radič pa Pucelj pa se le ne data, to Pribičevića pa Korošca boli. Ka pa Zemljič zej pravi? Jaz pa sen si misla: Prekleti Horvat, če si vrag, toga pa nebi verva ka je toti človek takšni samostojnež. Ne sen se vtegn dosti miditi, do Prekmurja še je daleč. V Grabo-dojden eno babo, pa jo piten, kaj je novega v Radinceh? Ja novega oštarijaš momo zdaj pri Razlekoviči, pa Slatinov Vilčnik je kunje soda ko so slatino vozili, zaj pa kola same hodijo. Nekaj črnega je naprej, ka se clo dere, pa leti kak mrha. Toto pa bi dobro bilo pogledniti si mislin. Gren najprle k Razlekoviči novega virta gledat. Prosa sen za malo jabočnice te pa že virt pride. Se mi ravno ni zamera; da bile pri našoj seljačkoj stranki osta ka ga nebi gospodje premotili. Zdaj pa vüni praska gratala. Skočin k okni pa zavaran, kak nekaj črnega ka ma grozno široke lopate trojne kola pela. To pa bode te gvišno tisti Vilčnikov škratec kak je ova baba pravila. Zdaj pa sen truden grata pa sen odiša k temi prvimi kmetič pazno pa sen zaspa. Dere mo zbuda te mo odiša na Prekmurje, pa mo van drgoč razloža kok se mi je ton godilo. — Strnišcov Juža z brezovega trna.

Kranjsko.

Iz Semiča. (To in ono). Pred kratkim je bila razpisana konkurenčna obravnava za popravo semiškega župnišča. Povabljeni so bili vsi davkoplačevalci. Udeležili so se obravnave v polnem številu. Ali kaj pomaga, govoriti pa niso smeli! Župnišče in krasno župniško posestvo je last nemškega viteškega reda. Popravo župnišča, podobno graščini, pa naj bi prevzeli kmetje. Naš kmet je sicer cerkvi verno vdan, ali to mu pa ne gre v glavo, da bi moral prevzeti popravilo župnišča, v katerem stanuje župnik z dvema kaplanoma, ki ima za vžitek najboljšo posestvo v fari. Poleg tega ima še svoje stalne dohodke iz kongrue, štolnine itd. Kaplana pa dobivata poleg plače še biro, ki znaša najmanj 40 hl vina. — To je dejstvo, ki kriči v sedanjem težkem gospodarskem stanju po temeljiti odpomoči. Zanimivo je, da so pri obravnavi za popravo farovža nastopili proti kmetom tudi demokrati! Hvala! Se bomo še videli pri volitvah!

Krška vas. »Jutro« piše, da se zopet nekdo zaletava radi pošte v demokrate in si upa celo trditi, da

so se ti posluževali lažidokazov dosego pošte v Cerklih. Ne sam demokrati, tudi esesariji v njih objemu! Gospodje, ali ni to laži dokaz, ko ste javno pisali v »Jutro«, da je poštni urad v Krški vasi brez pomemben? Vsakemu poznavalec je jasno, da odtehta Krška vas sosesčino vso cerkljansko okolico radi poštne pošiljk, četudi so predelane nekatere vasi sedaj cerkljanski pošti, da bi se človek glavo prijel. Na pr. Mrzla vas pada sedaj pod Cerklje, iz kateri nosi poštni sel preko rajona. Omenjena vas je oddaljena od Brež tričetrt ure, od Krške vasi niti pol ure, od Cerkelj eno uro in pol kljub temu je pridružena pošti Cerklje. Nimamo nič proti temu, da tudi v Cerklih pošta. Vprašamo »Jutro«, ki pravi, da nam iz srpskega privoščijo pošto v Krški vasi, zakaj je nam demokratariji preje niste privoščili, ko ste vedno prosili za premestitev iz Krške vasi v Cerklih. nikdar pa ne za novo v Cerklih? Zakaj to? Gospodje, tudi Cerklih radi pošte niste bili prikrašani, saj se je tudi v Cerklih in okolico dnevno dostavljalo. Dal nam je znano, da se pošte ne daje kar tako v en dan. Znano nam je pa tudi, da se še manj premešča kar tja v en dan. To nam je razločilo, če pred leti poštne ravnotež g. Debelak in ugotovil, da nemogoče pošto premestiti iz Krške vasi. Kar prej ni bilo mogoče je pod Vami šlo! Pred 100 leti so bile čisto druge razmere, prav »Jutro«. To tudi mi priznamo ugotavljamo, da ima Krška vas d

nes več poštne prometa, kakor ga je imela vsa tukajšna in cerkljanska okolica še pred 25 leti. Kar se tiče pa mostov, nas je ta v resni obrnil na drugi tir in ga tudi nadaljšal za en kilometer do Brež. Nainepojasnjena uganika nam ostane železnica, ki jo omenja Jutrovec. Meriti jo je pač dal žel. minister Sušnik tik pred zadnjimi volitvami! S kakšnim namenom, predobro vemo, ker poznamo esesarsko obliubkarstvo ravno tak kakor poznamo nam sovražno demokratarstvo.

Iz Belokrajine. Neštete so tožbe glede stanja naših cest. S na pragu novih volitev v cestne odbore. Morda bo kdo rekel, se bodo ceste boljše. Kaj še. Nikjer svetu se še ni zgodilo, da bi cestni odbori ali načelniki ceste popravili in vzdrževali. Da so naše ceste v tako obupnem stanju, ni pisovati toliko cestnemu odboru nego drugim okolnostim. Sila koloni. velja star pregovor. Kola cesto derejo. Naš kmet je v sili. Kmet nima zadostnih dohodkov kmetije. Da krije vsakdanje potreščine, mora seči po skrajnih zervi — gozdu, ako ima kaj lesa da pride do denarja. Denar pa trba za sol, za davke, za obleko, nešteto drugih potrebščin. Če hče pa les v denar spraviti, treba je na postajo zvoziti. Zato opažmo dan na dan, kako kmetje z mučeno živino in lesom natovarjajo vozovi ceste derejo. Če šlo še nekaj let tako, izpremenil se bo Belokrajina v pravi pravci kras. Ne bo denarja in ne lesa, T

pa tudi cest ne bo treba. Stanje kmeta je obupno. Davčni kpa ne pozna usmiljenja. Počisto je, da bi se naše gospodarstvene razmere uvaževale na mero nem mestu. Treba je človeka v ogradu, ki pozna naše razmere. Času, ko so se vsedli v Beograd, kar štirje Slovenci na ministrstvo, smo se oddahnili i mi čakali boljše bodočnosti. Pa kaj storili? Vzemimo v pretres sadelo našega bližnjega rojaka lovca, ki je bil kmetijski minist. Namesto, da bi dal okrajne ekonomu nalog preštudirati propadajoči gospodarski položaj, o tem poročati ter postaviti odloge o izboljšanju našega kmetstva, ga je kratkomalo že takoj vi teden svojega ministrovanja stavil. No, in — Belokrajina je rešena! Seveda, dokler nas do v Beogradu zastopali taki kmetijski veščaki kot je bivši kmet. minister dr. Kulovec, se nam ni nadejati izboljšanja našega gospodarstva položaja.

Trata nad Škofjo Loko. Iz Žirovke vrha se je pred letom dni enil v Poljanski dolini priden in

pošten fant. Na novem domu se ni so prav nič dobro razumeli. Tasti ga je na vse mogoče načine zavaljal. Pa tudi z ženo se nista razumela. Na pustni ponedeljek je odšel v gozd mladi gospodar in se obesil. Žirovski vrh. Pri nas imamo moža, hudega SLS pristaša. Njegov sin pa ne loči dobro, kaj je moje in kaj tvoje in je prišel pod ključ.

Velike Lašče. Na naslov poštne direkcije. V našem poštne uradu se blišči poziv »okoliškim vsem« ali z drugimi besedami kmetickemu ljudstvu, da smemo prihajati po pošto samo od 9. do 12. ure dopoldne; popoldne da nič ne dobimo! Kdo si je zopet to brihtnost izmislil? Ali hoče s kmetickim ljudstvom res pometati že prav vsakdo? Zakaj pa je potem poštne urad tu, če ne za to, da prejema in oddaja pošto! Gospoda po mestih ima na naše stroške vse mogoče udobnosti od pošte podnevi in ponoči, a mi kmetje ne bi niti podnevi smeli hoditi na pošto po svoja pisma in časopise? Upamo, da bo poštne ravnateljstvo takoj naredilo red! Pri tej priliki še opozarjamo na to, da se naj poštne uradnica napram

ljudstvu obnaša uljudno in naj ljudje ne pusti milostno dolgo čakati pred svojim oknom. Ali se razumemo?

Odgovor na »Poslano«
v »Kmetickem listu« št. 11 z dne 17. marca 1926.

Ker se je pisec »Poslanega« zelo neprijetno izrazil o sedlarski strokovni zadrugi, sem primoran čitateljem zadevo nekoliko pojasniti. Vidim, da pisca zadruga in tajnik, ki je vreden vse pohvale, zelo boli. Res je, da je v prvih treh odstavkih precej dobro in točno pisal, a v četrtem odstavku že dokazal, da je skrajno slabo poučen. Bil sem osebno navzoč leta 1921, ko je bila anketa v obrtni zbornici v Ljubljani, katera je obstojala iz pet sedlarjev in pet pleskarjev, ter sem sigurno, da on ni bil poleg; zato je, kakor sem omenil, slabo poučen, ali pa želi ravno on biti pri tistih sedlarjih, ki hočejo razbijati svojo strokovno zadrugo, kar se jim pa ne bo posrečilo. Predno je pisal svoje »Poslano«, bi se bil lahko podal do g. načelnika Peršina ter

vem, da bi mu ta bil rade volje oči odprl. Tudi ferman ga jako boli, ker morajo mojstri pri vstopu ali izstopu pomočnike prijaviti, ozir. odjaviti. Saj to je vendar današnja zahteva reda, in kjer ni reda, tudi vsako gospodarstvo slabo fihajal. Boli ga tudi, ker tajnik piše in razpošilja okrožnice članom o tem, kar se v zadrugi godi. Neumestno je, take stvari vtikati v časopise, mesto da bi se tajniku vsak še zahvalil, ker nas o vsem potrebnem in koristnem obvešča. Slutim, da je pisec član kake kolektivne zadruge. Opomnim ga, da mora biti član strokovne zadruge, lahko pa je zraven tega, če hoče biti, še pri desetih drugih. Tudi to mora vedeti, da se vrše redni občni zbori vsako leto ter naj se raje udeleži občnega zbora in naj pove tam, kje ima bolečine. Nikakor pa ne stvari vtikati v časopise! Ako ga boli g. tajnik, naj se zglaši on, če je sposoben, da bo vodil zadrugo v redu. Pri prvi seji lahko nastavimo njegaj! Pisca pa prosim za odgovor in to s podpisom! — Ivan Černe, sedlar v Lescah, t. č. podpredsednik Sedlarske zadruge.

Novice in zabava.

Za naš list. Mi nismo sovražniki protnega nam časopisja, ker sto na edino pravilnem stališču, naši ljudje boro vse, kar jim je pod roko, potem pa naj so sami s svojimi možgani, ker za jim je Bog dal. Kdor pa ima možnost brati več listov, naj betudi naš list, da bo lažje pravilno sodil o vseh zadevah javnega življenja. Na to naj naši somišljeniki in prijatelji svoje znanke, zlasti ne, ki še ne pripadajo naši strani, vedno in povsod opozarjajo. Bete in prepričajte se sami, in potem sodite! Boste videli, da uspeh je bo izostall!

Male Dole. Dne 19. marca t. l. mo spremili k večnemu počitku ov. Jožeta Jarca iz Malih Dol na okopališče v Št. Vid pri Stični. Pokojnik je bil star 71 let. Bil je rest pristaš kmečke misli in daleč okoli priljubljen, kar priča njegov lepi pogreb. Lahka mu zemlja! Njegovi rodbini naše sožalje! Kozje. Pretekli teden 14. t. m. je mrl Anton Čepin, posestnik v Kozm. Bil je zvest pristaš Kmetiske branke in zvest naročnik »Kmetiskega lista«. Zapuščča ženo in dvoje otrok. N. v m. p. Preostalim naše ožalje!

† **Josip Hartman.** V Vel. Laščah je umrl na svoj enoinosemdeseti rojstni dan, baš na praznik svojega patrona g. Josip Hartman, trgovec in posestnik. Kot trgovski vajenec je prišel v mladih letih v takratno ljubljansko tvrde trgovca Scholza, katero je pozneje nekaj časa samostojno vodil ter jo konec konč sam prevzel. Bil je izredno ljubezniv mož, dober sosed in skrajno soliden in pošten trgovec. Zlasti poštenost je bila znana in je

postala takorekoč že pregovorna. Sodeloval je dolgo vrsto let v obč. odboru, pri posojilnici ter je tudi vsa društva izredno rad podpiral. Sina in tri hčerke je vzgojil v strogo narodnem duhu; ena je še danes učiteljica v Trstu na Ciril-metodovi šoli. Pogreb, ki se je vršil v nedeljo, je pričal o veliki priljubljenosti blagopokojnika. Preostalim naše sožalje!

Sv. Vid niže Ptuj. Za vedno nas je zapustil tov. ter član kraj. org. ZSKL, mladenič Johan Murko iz Zg. Pristave. Vzor-mladenič je umrl 20. t. m. zjutraj. Pred dvema leti je prevzel od očeta posestvo in bil je dober gospodar. Podlegel je jetiki, katero si je nakopal v vojni. Zapuščča bolehnega očeta, dva brata in tri sestre v neizmerni žalosti. Naj Ti bo prerana zemlja lahka! Sorodnikom naše sožalje! Odbor ZSKL v Sv. Vidu niže Ptuj. — Stamberger Andrej. — Fr. Struel.

Nakupovanje konj od vojaških oblasti. Za nakupovanje vojaških konj je bila osnovana nova komisija, kateri načeluje polkovnik ljubljanskega artiljerijskega polka. Konje bodo nakupovali na rednih konjskih sejmih v Ljubljani. Kakor smo se informirali, ima sedaj imenovana komisija dovoljenega kredita za nakup 25 konj in sicer 10 voznih, in 15 jahalnih.

Iz Radičeve torbe za gorenjske planšarje. Planinski odbor za radovljiški okraj je prejel obvestilo, da je po intervenciji posl. Puclja rešenih 6 težkih zapletljev glede naših planin na Gorenjskem. Rešene so med drugim tudi Belanska planina in Nemški rovt (Pečana). S tem je pridobilo gorenjsko plan-

šarstvo z lahkoto od Hrvata kot ministra šum in rudnikov, med tem ko je rešenje za Belansko planino pod Žerjavom zaspalo, četudi je bil Slovenec.

Opozoritev trgovcem s strupi in modro galico. V št. 7 Uradnega lista iz letošnjega leta so bila objavljena pravila za prodajo in posest strupov. Izdalo jih je ministrstvo za narodno zdravje že leta 1921. Ta pravila urejajo trgovino s strupi tako, da so za naše kraje nemogoča. Tudi prištevajo med strupe take predmete, ki so se po naših dosedanjih predpisih in obrtni praksi mogli prodajati brez koncesije za strupe, kakor soda, modra galica in podobno. Končno bi izvajanje teh pravil v Sloveniji nasprotovale tukajšnjim zakonitim predpisom, kojih naredbo ministrstvo ni moglo razveljaviti. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je zato posredovala pri velikih županih v Ljubljani in Mariboru ter dosegla, da sta izdala podrejenim oblastvom nalog, da se ravnaajo glede prodaje strupov po dosedanjih predpisih.

Še enkrat: Volilci svojega poslanca skoraj linčali (javno usmrtili) ali slaba tolažba SLSarjev. Prestrašil sem se, ko sem čital v »Kmetickem listu«, kako so volilci svojega poslanca skoraj linčali K njemu, da je prišla deputacija delavcev, ki mu je ostro očitala, da ni izpolnil niti ene svojih obljub, ki jih je dal pred volitvami volilcem. Končno so razjarjeni volilci navalili na poslanca ter bi ga bili usmrtili, da ga ni pravočasno rešila policija. Prvi trenutek sem se spomnil na g. Žebota. Na njegovo veliko srečo se je pa to zgodilo na — Francoskem, kjer imajo tudi svojega Žebota, ki zna

TEDENSKI KOLEDAR

Dnevi:

- 28. marca: Cvetna nedelja.
- 29. marca: ponedeljek: Ciril.
- 30. marca: torek: Kvirin.
- 31. marca: sredo: Amos.
- 1. aprila: četrtek: Hugon.
- 2. aprila: veliki petek.
- 3. aprila: velika sobota.
- 29. marca: Ščip (polna luna).
- V aprilu zrasede dan za 1 uro 38 min. na 14 ur 27 minut.

Sejmi:

- 29. marca: Dobrova, Moravče, Višnjagora, Poljčane.
- 30. marca: Črnomelj, Podčetrtek, Šoštanj, Muta, Nova Štifta, Sv. Duh v Ločah.
- 31. marca: Studenec pri Krškem.
- 1. aprila: Zatična, Sv. Marija v Jarenini, Konjice, Laško, Rajhenburg, Videm (Kranjsko).
- 2. marca: Št. Gotthard (brdski okraj), Rakek, Dramlje.

volilcem ob volitvah debelo obljubljal! Pomisli samo, dragi bralec, kam bi prišla Slovenija, ako bi ne imela v Mariboru g. Žebota! Kdo bi traktat odlašaval delavce in kmete v mariborskem okraju, kdo se bo boril še 693 let za — avtonomijo, kdo nam bo znižal davke, odpravil »vozi na desno« ter rešil fante iz Macedonije, kdo bo zabavljaj Radiča, Puclja, Kelemine? Kdo bo piskal v »Lažistražo«, kdo bo minister SLS avtonomije, kdo, vprašam Te, o bralec, kdo takrat po sladkih hodil bi — kolinah! Že-bo, že-bo, že-bo, avtonomije Žebotove nikdar ne bo! S—s.

Zakaj gre v Sloveniji vsak teden eden gruntec na hoben? Srečam zadnjič pristaša SLS, ki me vpraša, kateri od slovenskih poslancev so najcenejši in pristavi da SLS, ki da se že od pokojnega Franca Jožefa sem pa do danes požrtvovalno borijo za »Tone-Mitole« Odvrnem mu da imam od Avstrije lep spomin — pohabljen nogo, ker smo bili takrat slovenski fantje dobri le — »Annenfutter« in za stradanje. In nadaljujem, da so najcenejši poslanci danes naši, ki sta samo dva, a delata pridno, kakor mravlje. SLS jih na dvajset, a ne doseže ničesar! Vsek pa 300 Din na dan — 20 x 300 — Din 6000.—. Na teden nas velja torej g. Korošec, »Kmet« »Kmet« itd. skupno 7 x 6000 + i Din dvainštirideset tisoč, ali eden slovenski gruntec! Ob preobratu je vodja SLS dr. Korošec izročil celotno Slovenijo z vsemi

našimi pravicami vred brez vsakega pridržka — Pašiču pod komando. Sedaj pa nas stanejo SLS poslanci še povrh vsak tekoči teden eden slovenski gruntec! Na to mi odgovori: »Imate prav«, se poprasa za ušesom, reče: »z Bogom« in gre, globoko sključen kakor znak izmučene in krvaveče Slovenije! Kmet, delavec, človek, ustvarjen si po — božji podobi — odpri vendar že enkrat oči, spreglej in stresi raz sebe večno požrešne esesarske zajedalce!

Dve smrtni obsodbi sta bili izvršeni v Mariboru zadnjo soboto. Obesili so 24-letnega Žlahtiča in 30-letnega Čiča, ki sta umorila tričlansko Miklovo rodino in imela na vesti tudi še druge zločine. Da bo smrtna obsodba izvršena, sta zvedela prejšnji dan. Čič je bil miren, Žlahtič pa je prosil predsednika sodišča, naj še enkrat telegra-

fira kralju za pomilostitev. Čič je brez sorodnikov. Žlahtič ni hotel nikogar svojih poklicati k sebi, da bi se od njih poslovil pač pa jim je pisal pisma. Prvi je bil obešen Čič. Bil je zelo miren in je sam šel pod vešala. Smrt je nastopila v treh minutah. Sledil je Žlahtič. Pri odhajanju iz celice je padel čez prag in se pobil na glavi. Sam ni mogel hoditi, menda iz strahu. Orožnik in paznik sta ga prišla pod pazduho in za noge ter ga odnesla pod vešala. Smrt je nastopila v petih minutah. Med žalostnim dejanjem je zvonil v frančišk. cerkvi mali zvon.

Vlomi v blagajne. Prejšnji teden so lopovi vdrl v okrajno sodišče v Ptuiju, navrtali blagajno in odnesli 20.000 Din gotovine. Potem so šli nad blagajno ptujskega davčnega urada. Tam so jih pregnali, predno so prišli do denarja. Lopovi so v naglici morali odvreči tudi

vlomilsko orodje, ki je bilo ba izvrstno.

Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim žil, ledca, čreves, mehurja, želodca, kamnov, srca, ledvic in jeter. Izve glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

Požar. Dne 20. t. m. je zjutraj o 4. uri izbruhnil požar v Cirkovcih na Dravskem polju, ki je v pelil štirim posestnikom gospodarska poslopja. A. A. Goliatu so zrela tudi vozovi. Ker je tam požar izbruhnil, je bila rešitev nemogoča. Ljudstvo je mnenja, da bo to zavarovalnica (Jugoselavija) učit, ker v naši okolici vsak teden izbruhajo požari na nepošten način in vselej poslopja zavarovana pri tej banki. Slišali so pred bruham požara nekakšno eksplozijo, zato ni dvoma, da podtalni ni nekakšno streljivo nastavlja.

Narodni gospodar.

Državni ekonom Josip Sustić:

Kmetijsko poučno potovanje po inozemstvu.

(Nadaljevanje)

1. Posestvo deželne višje poljedelske šole v Hornih Heřmanicah.

Severno-zapadno in vzhodno od Hornih Heřmanic se razteza nepregledna ravnina, katera sega na severu v veliko šlezjsko ravnino v Nemčiji, le jugovzhodna stran je hribovita in gozdната. Poljska zemlja je rločka, ilovnato-peščena in v splošnem precej rodovitna.

Kmetijski obrat deželne višje kmetijske šole nam je nudil nemalo podučnega. Šolska poslopja in razni gospodarski objekti okrog istih tvorijo celo naselbino. Takoj smo si ogledali razne bleve, najrazličnejše naprave in učna sredstva, laboratorije, delavnice, stroje i. dr., kar je vzelo precej časa vsled najpodrobnejših razložb s strani gospoda ravnatelja prof. inž. dr. W. Kosterz-a.

Nato smo se podali na obširna šolska poslopja in nasade, ki obsegajo okrog 38 ha zemlje in ki leže vsa v popolni ravnini okrog zavoda. Jasno sliko tamkašničnega pristno dolinskega kmetijstva nam podajajo plodoredi, po katerih so se obdelovala polja v izmeri okrog 28 ha do leta 1923.

Rotacija A.

1. leto: mešanica grašice,
2. leto: ozimna pšenica,
3. leto: okopavina,
4. leto: jari ječmen,
5. leto: črna detelja,
6. leto: ozimna rž,
7. leto: bob,
8. leto: oves.

Rotacija B.

1. leto: krmska mešanica grašice,
2. leto: olina repica,
3. leto: ozimna pšenica,
4. leto: okopavina,
5. leto: jari ječmen,
6. leto: črna detelja,
7. leto: ozimna rž,
8. leto: oves.

Zemlja tega polja je ilovnato-peščena in nekoliko kamenita, rodovitna plast je globoka 30 do 70 cm. Pri rotaciji A. je spodnja plast pesek, pri rotaciji B. ilovica.

Z ozirom na razvilajočo se živinorejo se pa upeljuje na teh zemljah iza par let polagoma sledeče plodorede:

Rotacija A.

1. leto: krmska pesa (deloma krmska sladkorna pesa)
2. leto: jari ječmen,
3. leto: detelina, (črna detelja in 30% travnih semen)
4. leto: detelina,
5. leto: ozimna pšenica,
6. leto: mešanica grašice,
7. leto: ozimna rž,
8. leto: oves.

Rotacija B.

1. leto: krompir,
2. leto: oves,
3. leto: mešanica grašice,
4. leto: jari ječmen,
5. leto: detelina (30% trave),
6. leto: detelina,
7. leto: ozimna rž,
8. leto: oves.

Rotacija C.

1. leto: krompir,
2. leto: jari ječmen,
3. leto: detelina,
4. leto: detelina,
5. leto: ozimna rž,
6. leto: lupina (volčji bob),
7. leto: oves.

Pridelki žitaric so zelo znatni: ozimne pšenice se pridelava v normalni letini okrog 26 mq, rži 30 mq, ječmena 20 mq, ovs 31 mq na 1 ha. Ker se sejejo žita s strojem in se porabi vsled strojnega sejanja mnogo manj semen, znaša pridelek pri pšenici 17-kratno, pri rži 21-kratno, pri ječmenu 14-kratno, pri ovsu 23-kratno množino v setvi. Seveda se dosežejo tako veliki donesi le vsled najprilnejše obdelave zemlje, zadostnega gnojenja s hlevskim gnojem k predsejnim, nadalje vsled uporabe strogo čistene in zoper glivične bolezni namakanega semena in končno vsled strojnega sejanja, ki omogoča manjšo uporabo semena in pravilnejšo setev. Za namakanje žitnih semen zoper glivične bolezni se uporablja sredstvo »Germizan«, ki po navedbah zelo učinkuje zoper več glivičnih bolezni in tudi proti snežni plesni. Vsekakor odločilno vplivajo na pridelke dobro stavljeni in premišljeni plodoredi.

Na posestvu se seje takozvana »krmska sladkorna pesa«, to je vrsta pese, ki vsebuje razmeroma — kot krmska pesa — velike množine sladkorja in je vsled tega redilnejša in izdatnejša za krmo. Njeni donesi so zelo visoki.

Razven raznih vrtov v izmeri od blizu 5 ha, gozda in travnikov ima šolsko posestvo tudi pašnike za govejo živino v izmeri od okrog 4 ha, kateri so razdeljeni na 6 oddelkov (ograd) za kolobarno pašo odrasle živine, a v eno tekališče za mlado goved. Izkoriščanje pašnikov je vsled ograd in s tem omogočene kolobarne paše temeljito.

Zanimali so nas tudi veliki kupi komposta ob njivah. Ves, razen pred cvetjem nabran plevel z njiv se znoši na kupe, zmeša z zemljo in apnom in med letom večkrat poliva z gnojnico in parkrat na leto prekoplie. To daje dober kompost za travnike, medtem ko bi s sežiganjem vso organsko snov uničili. Tak postopek s pleveli bi bil želeli enako pri nas, kjer vlada napačna navada, da se njivske pleveli sežiga, s čimur se uniči vso dragoceno organsko snov, katero ravno našim zemljam tako zelo primanjkuje. Seveda bi morali sežigati tako maso plevela z apnom in jo polivati z gnojnico ter pustiti zoreti dalje časa kot navaden kompost, da segnijo v njej vsa morbitna plevelna semena. Rabiti bi bilo tak kompost izključno za travnike ali pašnike.

Zelo dobre izkušnje imajo tako na šolskem posestvu, kakor tudi pri večini okoliških kmetij in veleposestev s takozvanimi detelinami, t. i. mešanicami, domače detelje z do 30% travnega semena. Donosi teh krmskih ploskev so veliki, krma zelo hranljiva in izdatna, a do dored vsled detelin mnogo olajšan. Detelina ostane polni dve leti na njivi in daje najboljši predsej za ozimna žita. Sejanje detelin je priporočati tudi našim dolinskim, posebno pa še planinskim kmetijam, ker s tem znatno povečajo pridelovanje krme v dolini.

Na zavodu in v okolici se redi znana moravska goveja pasma (»Kuhländer«), ki je zelo razširjena po Moravskem in Češki Šleziji, tudi po Češkem. Pasma je nastala s križanjem domače podeželske (sudetske) pasme s švicarsko bernsko in simentalno pasmo. Značilne so bele glave goved, tako da barva zelo spominja na križance moravsko in simentalno pasmo. Živali so lažjega života, lepih oblik in razmeroma mlečne. Pasma daje tudi dobre vole.

(Dalje sledi.)

Precepljevanje sadnega drevja.

Četokrat imamo v sadovnjaku preesa od sorte, ki ne odgovarja našim gospodarskim zahtevam, ali malo rodi, ter mogoče sploh ne raste v dotični legi zemlje. Drugače pa je drevo znabiti še v polni moči ter bi ga bilo posekati in udomestiti z novim drevesom jako rada. Tu si pomagamo z izvrstnim sredstvom, precepljevanjem takih dreves. S precepljevanjem vzgojimo od stare, poljubno novo vrsto, ki nam bo že v par letih začela roditi zraj v polnem obsegu. Posel sam zahteva bogzna kake umetnosti, ni stroškov. V ta namen si moramo preskrbeti samo dobrih cepičev, jih režemo, najboljše v prosincu ali svečanu, ter jih primerno shranimo v vlažni kleti v pesku, ali na rostem, zakopane v zemlji. Ne reimo cepičev od nerodovitnih, ali še mladih dreves, s tem vzgajamo si vedno le nerodovito drevje. Poleg cepičev si oskrbimo tudi dober cepilni vosek in sploh vse potrebno, da imamo ob času vse pri roki.

S precepljevanjem sadnega drevja začnemo zgodaj spomladi; za celjenje »za kožo« pa mora drevo biti v soku ali muzevno. Poleg tega načina cepljenja, cepimo lahko tudi v »žleb« (zarezo) ter v »razkol« (pri starejšem drevju). — Nepotrebnost pred precepljevanjem moramo drevesno krono primerno obžagati ali »pomladiti«. V ta namen najšamo na kratko vse debelejšje veje z vrhno vejo ali vodiščico vred, ter izžagamo vse prevelike ali nepotrebne veje. Spodnje veje pustimo daljše, proti vrhu drevesa pa vedno krajše, tako, da bo dobila pomladjena krona lepo piramidno obliko. Stranske vejice obramamo pri tem kar se da čuvati, kar velja še posebno za močno raščo drevo, ki naj ga precepimo. Če se veje debelejšje od 8 cm težko cepijo, odžagamo jih čedno ob korenini, kvišku moleči stranski vejici, katero bomo zlahka požlahtnili. Paziti je tudi, da bodo mesta, kjer veje odžagamo obrnjene kvišku, ne pa preveč položne, ali močnejše celo vodoravne, ker bi se sicer vsled slabega kroženja drevesnega soka na takih mestih — cepiči naj slabše razvijali. Debelejšje veje odžagamo dvakrat, ali pa prvo od spodnjega in šele nato od gornje strani, da se nam ne začesnejo. Ko smo drevo tako primerno pripravili, pripravimo k samemu cepljenju. Začeti moramo v vrhu drevesa in odondot pomikamo k spodnjim vejicam. Pri enem vložimo cepiče, obrežemo gladkega obžagano mesto veje z ostrim nožem. Cepiče prirežemo na 3 očesa ter vložimo na tanjšo mesto samo po enega, na debelejšje pa po dva ali tri. Pa tudi po dva ali tri. Ako smo cepili v razkol, nato ni treba poveže, sicer se pa lahko mesto dobro poveže z rafijem. Pri enem kot drugem načinu cepljenja, mora se pa končno rana cepilnem mestu, kakor tudi vrh cepiča, skrbno zamazati s cepilnim voskom, tako da vlaga in zrak absolutno ne moreta prodreti do rane. Če cepiči pri precepljevanju tu

pa tam ne primejo, pripisovati je ravno temu dejstvu, da se je cepilna mesta slabo zamazala, ali se je mogoče rabila pri tem ilovica. V varstvo tako vloženih cepičev, da se na nje in pozneje na nastale mladice ne vsedajo ptice, ali da ne trpe ob viharjih, potrebno je, da pritrdimo ob vejah primerne palčice ali locne, na katere privežujemo po potrebi mladice v teku poletja. — Tako precepljeno drevo pa nikakor ne smemo v naprej prepuščati kar samemu sebi, temveč vzgojiti moramo na precepljenem drevesu zopet nazaj lepo krono. Prvo, kar storimo po precepljevanju je, da čez kakih 6—8 tednov po cepljenju zrahljamo povezo na cepilnem mestu, da ne zajeda. Po potrebi privežujemo tekom poletja novo nastale mladice na palčice, ali priščipnemo prebujno rastoče; sicer jih pa pustimo neovirano rasti. Takisto pustimo prvo leto neovirano rasti poganke od stare sorte, ker čimveč bo drevo imelo listja, tem preje si bo drevo zopet nazaj opomoglo. Drugo leto pomladi izberemo na vsaki precepljeni veji najlepšo žlahtno mladico, iz katere si vzgojimo novo vejo; druge mladice prirežemo pa kratko na 3 ali 4 oči. Napačno bi bilo jih takoj celotno porezati, kajti one pomagajo celiti rano; odrezemo jih gladko šele, ko je rana že popolnoma zaceljena. Na tako precepljenem drevesu pa imamo opraviti še s stranskimi vejicami od stare sorte, katere moramo odstraniti. To se pa ne sme zgoditi vse naenkrat, nego jih odstranjujemo polagoma, stopnjama tako, da jih v presledku par let — a sorazmerno z rastjo nove sorte, popolnoma odstranimo. — S precepljevanjem začnemo spomladi, prvo pri koščicah sadnem drevju (marelice, breskve, češnje, češplje in slive), nakar precepimo hruške in jabolane.

Posavec.

* * *

Inpregniranje vinogradskega kolja.

Velik del letnih izdatkov kulture vinograda odpade na vinogradsko kolje ali podporo vinske trte. Občuten še posebno za vsakega onega vinogradarja, ki je primoran kolje za drag denar kupovati ter ga mogoče od daleč spravljati v svojo gorico. Želja takega in sploh vsakega vinogradarja je, da naj bi kolje tudi za kaj časa zdržalo ali zaleglo v vinogradu. Kolje je pa z ozirom na trpežnost zelo različno. Tako bo oni, ki količi svoj vinograd n. pr. z leskovim ali vrbovim koljem, moral to že parkrat premeniti, medtem, ko bo onemu, ki koli svoj vinograd s kalanim kostanjem, hrastovim, ali celo mogoče koljem od mladih iglovcev, to tudi nekaj časa zdržalo v vinogradu. Seveda pa zavisi trpežnost kolja v vinogradu i od drugih momentov, tako: od vinogradske zemlje, lege itd. — Trpežnost tega ali onega kolja skuša se pa že od davnaj umetno čim bolj zvišati. V dosego tega posluževalo se je raznih načinov, od katerih je dandanes

najbolj v rabi takozvano inpregniranje kolja, t. j. les obdati ali vpočiti s snovmi, ki zabranjujejo na lesu proces gnilobe ali trohnjenja. Najnavadnejše take snovi so za sveže kolje modra galica ter za suho kolje preparati živega srebra (>Merkur-klorid«), karbolinej ter premogov katran.

Z modro galico inpregnirano tedaj sveže kolje, ki je v to svrhu najboljše, da je sekano v soku ali mezgi. Takoj po seči vložimo tako kolje v primerne lesene čebre s 5% raztopino galice kakih 30 cm globoko — za 3—6 dni. Inpregniranje še posebno hitro napreduje, ako je medtem lepo, vetrovno vreme. Ker se kolje od zgoraj suši, nastopa ali pronica takoj za izhlapevajočo vodo vzdigujoča se raztopina galice, kakor se n. pr. vzdiguje v petrolejkah petrolej po stenju.

Slična je inpregnacija ali kioniziranje suhega kolja s merkurkloridom. Les se vloži v velike, navadno betonske jame s $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ % raztopino tega preparata ter se pusti tako 8—14 dni in končno postavi na zrak. Preparati živega srebra so pa zelo strupeni: delo samo se mora vršiti zelo previdno, kionizirani les mora ležati dalj časa na zraku pred uporabo, že rabljenega, tako inpregniranega kolja, ki ga sicer morda ne moremo več rabiti v vinogradu, ne smemo upotrebiti n. pr. za kurjavo pri kajenju mesa. Zato se kioniziranje vrši v posebnih velikih zavodih.

Za inpregniranje kolja s karbolinejem, postavi se suho kolje v primerne kotle s karbolinejem kakih 40 cm globoko in se kuha tako skozi 2 uri. Tako inpregnirano kolje pa mora ležati najmanj 1 leto na zraku, predno se ga rabi v vinogradu. Nevarnost obstoja namreč v njegovem jakem duhu, ki bi se ga sicer s koljem preneslo na grozdje in s tem v vino. Znan po svoji dobri kakovosti je karbolinej znamke »Avenarius«. — Podobna je inpregnacija kolja s premogovim katranom. V njem se kuha suho kolje za 3—4 ure ter nato posuši, nakar se lahko takoj rabi v vinogradu.

Omenim naj še na tem mestu način inpregniranja lesa, ki se ga je začelo preizkušati v novejšem času in zna biti še velikega pomena v gospodarstvu. Bistvo tega inpregniranja je v tem, da se skuša obdržati učinek inpregnirajočega sredstva poljubno dolgo časa. Po dolgem poizkusu ugotovilo se je, da se zamore proces gnilobe ali trohnjenja lesa popolnoma zabraniti, ako se inpregniranje večkrat ponovi. Da bi se pa v to svrhu les jemal vsakokrat ponovno iz zemlje, bilo bi gospodarsko neracionalno. Poskušalo se je tedaj najti način — inpregnirati les kar v zemlji. To se je doseglo s posebno napravo »inpregnirnim kladivcem«, ki ima spredaj votlo iglo in se zabode pri tleh v les 4 cm globoko. V to luknjico se spusti nato skozi iglo neka inpregnirajoča tvarina, ki se razleže nato po lesnih vlaknih. Za en brzovarni drog n. pr. se računa po 15 takih »injekcij« in vselej se spusti po 3 g tega sredstva. Pronicanje tega

sredstva po lesu se pa vrši zelo počasi, učinek se pokaže šele čez nekaj časa. Pri tem načinu pridobi les baje do 100% na trpežnosti, ako se med tem v razdobju vsakih štiri let inpregnacija ponovi. Gospodarska korist pa radi troška časa itd. neki ni tako velika ter znaša pridobitev samo 15—20%. — Kot že rečeno, ta način inpregniranja se šele preizkuša; tako tudi — kot razvidno iz postopka samega — ne bo imel pomena za inpregniranje vinogradskega kolja. Pač pa bi znal biti ta način od velike vrednosti za konserviranje večjih, v zemlji stoječih lesenih objektov, kot n. pr. v vinogradu z odgojo na žici za končane in vmesne sohe, za stebre pri ograjah, plotovih itd.

Posavec.

* * *

Dvodnevni vinogradniški tečaj v drž. trtnici v Bršlinu se bo vršil dne 7. in 8. aprila t. l. Poleg teoretičnega pouka se bo tečajniki vadilo zlasti v cepljenju trt, siljeranju in sajenju. Najprednejši dobe tudi primerne nagrade. Priglasiti se je vodstvu drž. trtnice (glavarstvo, soba št. 6) do 1. aprila 1926.

Zakaj nazaduje prodaja premoga pri Trboveljski premogokopni družbi? (Dopis.) Iz krogov odjemalcev in konzumentov premoga smo dobili glede prodaje premoga pri Trboveljski premogokopni družbi takaka poročila, da se prav nič ni čuditi, zakaj prodaja premoga pada in nazaduje. Trboveljska družba sama ali iz komoditete ali iz namena, da nekdo pri premogu zasluži, oddaja prodajo posameznim družbam. Te družbe posamezne odjemalce neusmiljeno šikanirajo na ta način, da od nekaterih zahtevajo denar za naročeni premog že naprej, a premog odpošljejo v 2 ali 3 tednih; s tem denarjem zaslužijo seveda obresti in pri sto in sto naročnikih se to postopanje dobro izplača. Razun tega imajo odstotke na prodanem premogu od premogokopne družbe. Podjetniki, ki morajo premog naprej plačevati, morajo svoje izdelke dati na kredit, ako jih hočejo prodati. Vsled tega se ni čuditi, da propada eno industrijsko podjetje za drugim, ker naše vlade druga za drugo mirno gledajo, kako banke gulijo vse industrije z visokimi obrestmi, družbe za promet s premogom Trboveljske premogokopne družbe jim pa odjemajo denar naprej. Osrednji urad za zavarovanje delavcev in Pokojninski zavod jih vlečeta po svoje, kolikor je mogoče, in potem naj dela industrijski podjetnik čudeže, če jih more.

Vrednost denarja. Dobi se:

za 1 dolar	57.— Din,
za 100 lir	228.75 Din,
za 1 avstr. šiling	8.— Din,
za 100 čeških kron	169.— Din,
za 100 švic. frankov	1098.— Din,
za 100 franc. frankov	207.— Din,
za 1 zlato marko	13.50 Din,
za 1 funt šterling	277.— Din.

Poravnajte naročnino!

Cenjene odjemalce na deželi opozarjamo, da se je naša znana in ena od najstarejših drogerij

„DROGERIJA ADRIJA“

preselila iz Šelenburgove ulice števil. 1
Šelenburgovo ulico števil. 1
(nasproti kavarne Zvezda)

Najboljša kolesa in šivalni stroji
so edino

PETELINČEVI

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX

za dom, obrt in industrijo. • Pouk brezplačen,
ugodni plačilni pogoji. • Večletna garancija.

JOSIP PETELINC

Ljubljana

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletalni stroj
DUBIED

Torhice

150. — 50 cm 195. — za vsake 5 cm Din 15. — vo.
Dolje krasne denarnice, listnice in razno drugo
galanterijsko robo razpošilja veletrgovina R. STER-
NEK, CELJE št. 63. — Vzorci se pošiljajo za
8 dni v pogled, ilustrirani cenik z 1000 slikami
razne domače potrebnosti pa zastoj. Kdor
pride z vlakom, dobi nakupu primerno
povrnitev vožnje. Trgovci enako ceno.

Brizga

štirikolno, na
skoro popo-
novno, tovarno
preda Prostav, ga
v Zgornji Šiški pri

Združene opekarne d.

Najcenejše
strešne
brilje!

Ljubljana
Miklošičeva cesta 13

preja
Vidic-Knez

tovarne na Viču in Brdu
nudijo v poljubni množici — takoj
dobavno — najboljše preizkušene
modele strešnikov z eno ali dvema
zarezema kakor tudi bobrovcev (bi-
ber) in zidno opeko. — Na željo
se pošlje takoj popis in ponudba!
Stekleni strešniki vedno v zalogi.

Za Velikonoč nov klobuk

moram imeti! Kje naj ga kupim? Najceneje ga kupiš v dobro-
znani trgovini klobukov

JOS. POK nasl. A. JAMNIK
v Ljubljani, Stari trg števil. 14.

Velika zaloga najnovejših novosti klobukov in čepic.

Prvovrstne cepljene

trte

Komad . . . Din 1:50
samorodnice . . . 50
prodaja Vinko Vnuk
posestnik v Senčaku,
p. Juršinci pri Ptuj.

Prodaja se

hiša

z lepim vrtom, žego, mlinom
na štiri kamne in stopami.
Hiša z vsem navedenim leži
v lepi legi pod Krimom. Cena
po dogovoru. Več pove-
lastnik MIHA VRENIK, Zupan,
iška vas, pošte 19 pri
Ljubljani.

Krojači, šivilje in nešivilje!
1. aprilom pričetek

krojnih tečajev

Razpošiljanje in izdelo-
vanje krojev po merah.
Krojni pouk s pošto
potom učnih risb.

Dipl. krojna šola, Stari
trg št. 19/1, Ljubljana.

Sirarska zadruga v Hrašah pri Lescah

ima stalno v zalogi dobro uležani polno-
masni sir, ki ga oddaja interesen-
tom v vsaki množini na drobno in
debelo po najnižjih dnevnik cenah.
V obratu je skozi vse leto.

Prodajam
posestvo

sestojee iz krasne vile
z šestimi sobami, 2 1/2
orala lepega
vinograda.

Krog vile vrt z čebel-
njakom. V vili je tudi
vsa oprava. Cena po
dogovoru.

ANT. SVET
Globoko, p. Brežice.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA.

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine
SHS. Svetovnoznani zdravilni viri:

„TEMPEL“, „STYRIA“, „DONAT“

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni
srca, ledvic in jeter.

Sezona: MAJ — SEPTEMBER.

Cene zmernе. V pred-in posezoni znaten popust. Koncer-
tura vojaška glazba. Največja udobnost. Radio. Prometne
zveze ugodne. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaska Slatina.

TISKARNA MERKUR

TRGOV. - INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva 13

TELEFON ŠTEV. 552

TISKA ČASOPISE, KNJI-
GE, POSETMICE, BRO-
ŠURE, LETAKE, CENIKE,
TRG. TISKOVINE I. T. D.

Lastna knjigovoznica.

PREMO

koks, kovaški pr
mog, kolje in najcen
drva

BRANKO MEJOVŠEK, MARI
Tattenbachova ulica

Največje vrtnarsk
podjetje v Jugosla

VRT

Džamonja in do
dr. z o. zav., Ma

Največji izbor raznovrstnih plemenitih
dreves (cepov) v najplemenitejših vr-
vseh oblikah. Plemenite vinske trte
rikanskih podlogah, kakor tudi cepe-
loge istih. Seme zelenjave, cvetja in
darskih rastlin. Cvetje v loncih in
okrasno grmovje in drevje imamo
Zahtevajte cenike.

UMETNA GNOJILA „EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani r. z. z o. z.

Kolodvorska ulica št. 7

nudimo po sledečih cenah

rudninski superfosfat 16%	Din 96
kajnit	100
kalijevo soli 42%	150
thomasovo žlindro 18%	140
apneni dušik 16 do 17%	310

Cene za 100 kg franko Ljubljana. Pri vagon-
skem odjemu posebne cene.
Lep semenski oves nudimo po Din 3-50 franko
Ljubljana.